

۱۷۷۰/۵/۳۰ ت- ه

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه حیثت وزیران

۴۷۰۹

۹۷/۸/۰

بسمه تعالیٰ

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت نیرو - وزارت نفت - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
وزارت کشور - وزارت جهاد کشاورزی - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
وزارت راه و شهرسازی - سازمان برنامه و بودجه کشور - سازمان حفاظت محیط زیست

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۷/۵/۲۸ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های نیرو، نفت، ارتباطات و فناوری اطلاعات و کشور و سازمان برنامه و بودجه کشور و به استناد ماده (۷) قانون مجازات استفاده کنندگان غیرمجاز از آب، برق، تلفن، فاضلاب و گاز - مصوب ۱۳۹۶ - آینه‌نامه اجرایی

قانون یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آینه‌نامه اجرایی قانون مجازات استفاده کنندگان غیرمجاز از آب، برق، تلفن، فاضلاب و گاز

ماده ۱ - در این آینه‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف - **قانون:** قانون مجازات استفاده کنندگان غیرمجاز از آب، برق، تلفن، فاضلاب و گاز - مصوب ۱۳۹۶.

ب - **انشعاب یا اشتراک قانونی:** انشعاب یا اشتراک‌های موضوع قانون که براساس مقررات مربوط برقرار می‌شود.

پ - **استفاده کنندگان غیرمجاز:** شخص یا اشخاصی که بدون دریافت انشعاب یا اشتراک قانونی از خدمات عمومی موضوع قانون بهره‌برداری یا با وجود داشتن انشعاب یا اشتراک، بر خلاف مقررات مربوط از خدمات مذکور استفاده کنند.

ت - **خسارت:** زیان ناشی از دخالت و تصرف غیرمجاز در تأسیسات موضوع قانون که به دستگاه‌های مربوط وارد می‌شود و میزان آن به تناسب آسیب واردشده بنا به اعلام دستگاه ذی‌ربط طبق ضوابط و مقررات مربوط تعیین می‌شود.

ث - **مهلت مناسب:** مهلتی که پس از انقضای مدت تعیین شده برای پرداخت بهای خدمات مصرفی توسط دستگاه ذی‌ربط، تحت عنوان اختصار قطع خدمات به مصرف کننده اعلام می‌شود.

ج - **مصرف کننده دولتی:** دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶.

ج - **خدمات ارتباطی و فناوری اطلاعات:** کلیه خدمات مخابراتی، پستی و فناوری اطلاعات بر بستر سامانه‌های ارتباطی از قبیل خدمات زیرساختی و کاربردهای ارتباطات و فناوری اطلاعات.

جمهور

تصویب نامه حیثت وزیران

ماده ۲ - استفاده از خدمات آب، برق، گاز و شبکه فاضلاب و خدمات ارتباطی و فناوری اطلاعات بدون دریافت انشعباب یا اشتراک یا استفاده غیرمجاز با وجود داشتن انشعباب ممنوع است و با مرتكبین برابر مفاد قانون برخورد می‌شود.

تبصره - در مواردی که تخلفات موضوع قانون با معاشرت یا معاونت مأموران یا پیمانکاران دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶- یا با استفاده از امکانات، تجهیزات و ماسنین آلات دستگاه‌های مذکور یا پیمانکاران آنها انجام شده باشد، دستگاه اجرایی مربوط مکلف است نسبت به طرح موضوع و پیگیری آن در مراجع قضایی حسب مورد از حیث پیگرد کیفری و حقوقی مرتكب (به ویژه طرح دعوای مسئولیت مدنی مرتكب در جیران تمام یا بخشی از هزینه‌های خدمات مصرفی غیرمجاز و سایر خسارات و هزینه‌های مربوط) و نیز هیئت‌های رسیدگی به تخلفات اداری در مورد مأموران مختلف ذی‌ربط اقدام کند. مفاد این حکم رافع مسئولیت دستگاه‌های اجرایی در تعقیب کیفری و حقوقی سایر مرتكبین و انجام اقدامات قانونی مربوط نیست.

ماده ۳ - دستگاه‌های ارایه‌کننده خدمات مکلفند در صورت عدم پرداخت بهای خدمات از سوی مصرف‌کنندگان مجاز غیردولتی خدمات برق، گاز، آب و فاضلاب موضوع ماده (۳) قانون ظرف مدت تعیین شده، پس از ابلاغ مهلت مناسبی که کمتر از یک هفته نخواهد بود، با رعایت ضوابط و مقررات مربوط تا زمان پرداخت بهای خدمات نسبت به قطع موقت انشعباب یا اشتراک مربوط اقدام کنند. در صورت استنکاف مصرف‌کنندگان از پرداخت بهای خدمات، بدھی معوق مطابق مقررات مربوط به اجرای مفاد اسناد رسمی لازم‌الاجرا قابل وصول خواهد بود.

تبصره - در مورد مصرف‌کنندگان مشمول ماده (۹) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴- بر اساس مقررات ماده مذکور و آیین‌نامه اجرایی مربوط عمل خواهد شد.

ماده ۴ - مصرف‌کنندگان دولتی خدمات موضوع قانون مکلفند بهای خدمات مصرفی خود را به عنوان هزینه‌های اجتناب‌نای‌پذیر پیش‌بینی و در سررسید مقرر پرداخت کنند. سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است ضمن لحاظ موضوع در موافقتنامه‌های ذی‌ربط، تأمین و تخصیص اعتبارات موضوع این بند را در اولویت قرار دهد.

ماده ۵ - چنانچه مستحدثات متفاضیان برقراری انشعبابات موضوع این قانون، فقد مجوز یا پروانه احداث یا گواهی عدم خلاف یا پایان کار باشد، دستگاه‌های مسئول ارایه خدمات می‌توانند با رعایت ماده (۱) و (۴) قانون درخصوص پرداخت بهای خدمات مصرفی، جبران خسارت و سایر حقوق مربوط و نیز در صورت سپردن اقرار محضری توسط متفاضیان مبنی بر اینکه برقراری انشعباب حقی برای مشترک ایجاد نمی‌کند، با دریافت هزینه‌های مربوط طبق تعریفهای قانونی، نسبت به برقراری غیردایم خدمات عمومی موضوع قانون اقدام و هر سه ماه یکبار، موارد را به مراجع صدور مجوزهای یادشده از جمله شهرداری‌ها، دهیاری‌ها، بخشداری‌ها، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، ادارات کل جهاد کشاورزی و راه و شهرسازی یا واحدهای شهرستانی ذی‌ربط اعلام کنند تا موضوع با توجه به مقررات موضوع ماده (۴) قانون، مورد پیگیری قرار گیرد. در صورت تعیین تکلیف از سوی

رئیس جمهور

تصویب نامه حیثت وزیران

مراجع ذیصلاح، دستگاه‌های مسئول ارایه خدمات مکلفند حسب مورد نسبت به تبدیل انشعاب غیردایم به دائم یا جمع‌آوری بلافاصله انشعاب غیردایم اقدام کنند.

تبصره ۱- واگذاری خدمات موضوع قانون به مستحدثات غیرمجاز واقع در اراضی ملی و موات و مسلوب‌المنفعه و مناطق چهارگانه تحت نظارت سازمان حفاظت محیط‌زیست، حریم و بستر رودخانه‌ها و منابع آبی، حریم راه‌ها و راه‌آهن، بنادر، فرودگاه‌ها، حریم خطوط انتقال آب، برق، گاز، مخابرات و فاضلاب و حریم قانونی صنایع نظامی ممنوع است. دستگاه‌های مسئول در امر ساخت و سازهای غیرمجاز مکلفند طی سه سال از تاریخ ابلاغ قانون نسبت به تعیین تکلیف قانونی مستحدثات غیرمجاز موضوع این تبصره اقدام کنند، در غیر این صورت با آنها مطابق با ماده (۳) قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها - مصوب ۱۳۷۴ - و اصلاحات بعدی آن رفتار می‌شود.

تبصره ۲- در مواردی که رأی قطعی کمیسیون‌های موضوع مواد (۹۹) و (۱۰۰) اصلاحی قانون شهرداری - مصوب ۱۳۳۴ - یا حکم قطعی دادگاه یا دستور قضایی مبنی بر قلع و قمع بنای موضوع این ماده صادر شده باشد، واگذاری انشعاب غیردایم توسط دستگاه‌های مسئول ارایه خدمات برای بناهای مذکور ممنوع است.

تبصره ۳- در اراضی زراعی و باغ‌های موضوع قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها - مصوب ۱۳۷۴ - و اصلاحات بعدی آن، در صورت صدور رأی قطعی مبنی بر براثت، منع تعقیب یا پرداخت عوارض، تبدیل انشعاب غیردایم به انشعاب دائم منوط به موافقت کمیسیون موضوع تبصره (۱) ماده (۱) قانون یادشده خواهد بود.

ماده ۶- خدمات موضوع این آیین‌نامه صرفاً به ساخت و سازهایی که قبل از لازم‌الاجرا شدن قانون صورت گرفته است ارایه می‌شود. تشخیص زمان احداث مستحدثات غیرمجاز در خارج از روستاهای محدوده شهرها به عهده دستگاه‌های اجرایی متولی اراضی و در داخل روستاهای محدوده شهرها به عهده مرجع صدور پروانه است.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرگانی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

رئیس جمهور

تصویب نامه حیثیت وزیران

مراجع ذیصلاح، دستگاه‌های مسئول ارایه خدمات مکلفند حسب مورد نسبت به تبدیل انشعاب غیردایم به دائم یا جمع‌آوری بلافصله انشعاب غیردایم اقدام کنند.

تبصره ۱ - واگذاری خدمات موضوع قانون به مستحدثات غیرمجاز واقع در اراضی ملی و موات و مسلوب‌المنفعه و مناطق چهارگانه تحت نظارت سازمان حفاظت محیط‌زیست، حریم و بستر رودخانه‌ها و منابع آبی، حریم راه‌ها و راه‌آهن، بنادر، فرودگاه‌ها، حریم خطوط انتقال آب، برق، گاز، مخابرات و فاضلاب و حریم قانونی صنایع نظامی ممنوع است. دستگاه‌های مسئول در امر ساخت و سازهای غیرمجاز مکلفند طی سه سال از تاریخ ابلاغ قانون نسبت به تعیین تکلیف قانونی مستحدثات غیرمجاز موضوع این تبصره اقدام کنند، در غیر این صورت با آنها مطابق با ماده (۳) قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها - مصوب ۱۳۷۴ - و اصلاحات بعدی آن رفتار می‌شود.

تبصره ۲ - در مواردی که رأی قطعی کمیسیون‌های موضوع ماده (۹۹) و (۱۰۰) اصلاحی قانون شهرداری - مصوب ۱۳۳۴ - یا حکم قطعی دادگاه یا دستور قضایی مبنی بر قلع و قمع بنای موضوع این ماده صادر شده باشد، واگذاری انشعاب غیردایم توسط دستگاه‌های مسئول ارایه خدمات برای بناهای مذکور ممنوع است.

تبصره ۳ - در اراضی زراعی و باغ‌های موضوع قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها - مصوب ۱۳۷۴ - و اصلاحات بعدی آن، در صورت صدور رأی قطعی مبنی بر برائت، منع تعقیب یا پرداخت عوارض، تبدیل انشعاب غیردایم به انشعاب دائم منوط به موافقت کمیسیون موضوع تبصره (۱) ماده (۱) قانون یادشده خواهد بود.

ماده ۶ - خدمات موضوع این آیین‌نامه صرفاً به ساخت و سازهایی که قبل از لازم‌الاجرا شدن قانون صورت گرفته است ارایه می‌شود. تشخیص زمان احداث مستحدثات غیرمجاز در خارج از روستاهای و محدوده شهرها به عهده دستگاه‌های اجرایی متولی اراضی و در داخل روستاهای و محدوده شهرها به عهده مرجع صدور پروانه است.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت با توجه به اصل ۱۳۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای اطلاع ریاست محترم مجلس شورای اسلامی ارسال می‌شود.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

as